

CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII

„Consiliul Superior al Magistraturii este garantul independenței justiției”
(art. 133 alin.1 din Constituție, republicată)

**PROIECT DE CANDIDATURĂ
PENTRU
FUNCTIA DE PREȘEDINTE AL CONSILIULUI SUPERIOR AL
MAGISTRATURII ÎN ANUL 2025**

***Judecător
Elena-Raluca COSTACHE***

CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII

„Consiliul Superior al Magistraturii este garantul independenței justiției”
(art. 133 alin.1 din Constituție, republicată)

Cuvânt de început

Consiliul Superior al Magistraturii este un organ colegial, abilitat prin Constituția României, articolul 133, alineatul 1, să constituie garantul independenței justiției.

Mai mult, articolul 1, alineatul 4 din Legea fundamentală menționează puterea judecătorească, alături de celelalte două puteri ale unui stat democratic, puterea legislativă și puterea executivă, reglementând principiul separației și echilibrului între ele.

Numai conștientizând, afirmând și promovând importanța și rolul acestui organism colegial în societatea românească actuală, putem spera la atingerea obiectivelor asumate de fiecare membru al Consiliului, în urmă cu doi ani, dar și la aplicarea practică a dispozițiilor constituționale și legale care vizează activitatea Consiliului Superior al Magistraturii.

În acest context, având în vedere atribuțiile președintelui Consiliului, din cuprinsul articolului 24, alineatele 5 și 6 din Legea nr. 305/2022 privind Consiliul Superior al Magistraturii, care sunt în principal atribuții de reprezentativitate și coordonare, precum și esența acestei entități, de organ colegial, este evident că ideile și obiectivele proiectului meu nu pot fi decât subscrise următorului citat: “Să formezi o echipă este doar începutul, să rămâi împreună este progresul, să lucrezi împreună este succesul.” (Henry David Thoreau, filozof american).

Echipa s-a format în urmă cu doi ani, astfel încât progresul și succesul au depins și depind în continuare, atât de fiecare membru al acestei echipe, cât și de toți laolaltă, prin eforturile conjugate de a rămâne în această echipă și de a lucra împreună.

Având în vedere Hotărârea nr. 55 din 30 martie 2023 a Plenul Consiliului Superior al Magistraturii prin care au fost aprobate principalele direcții de acțiune și obiective ale Consiliului Superior al Magistraturii pentru mandatul 2023 – 2029, fără îndoială, prioritățile mele vizează aspectele esențiale referitoare la apărarea independenței justiției și a statutului judecătorilor și procurorilor, adoptarea unei politici coerente și eficiente de resurse umane, organizarea și funcționarea sistemului judiciar, creșterea transparenței și îmbunătățirea comunicării instituționale, consolidarea relațiilor interne și internaționale, și nu în ultimul rând, asigurarea unei continuități necesare în activitatea acestei autorități publice.

Totodată, ținând seama de structura instituțională a Consiliului Superior al Magistraturii este necesară menținerea și dezvoltarea relațiilor de bună cooperare loială cu vicepreședintele Consiliului, precum și cu Secția de Procurori, în vederea îndeplinirii obiectivelor și atribuțiilor legale comune.

CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII

„Consiliul Superior al Magistraturii este garantul independenței justiției”
(art. 133 alin.1 din Constituție, republicată)

Obiective:

I. Consolidarea și respectarea statutului judecătorilor și procurorilor, garanție esențială a independenței justiției.

1. Independența justiției – componenta financiară

Consiliul Superior al Magistraturii a susținut constant necesitatea **menținerii reglementărilor referitoare la pensia de serviciu a judecătorilor și procurorilor, ca o garanție esențială a independenței justiției sub aspectul componentei financiare.**

Actualul Consiliu Superior al Magistraturii s-a implicat activ pentru ca modificarea reglementărilor în această materie să nu afecteze statutul judecătorilor și procurorilor.

Astfel, Legea nr. 282/2023 a menținut condiția de vechime în funcție de 25 de ani, iar introducerea condiției de vârstă s-a realizat printr-o etapizare reală, fiind menținut totodată, un quantum al pensiei de serviciu în acord cu cerințele care rezultă din jurisprudența Curții Constituționale și din documentele internaționale.

În continuare este necesar ca aceste reglementări să aibă stabilitate, întrucât statutul magistraților și independența justiției, inclusiv sub aspect financiar, nu constituie un privilegiu al magistraților, ci o garanție esențială în beneficiul societății pentru funcționarea corespunzătoare a acesteia.

De aceea, îmi propun ca în anul 2025 să contribui la realizarea acestui obiectiv printr-o activitate de comunicare onestă, deschisă și directă care să sublinieze toate aceste aspecte.

În contextul demersurilor inițiate de Ministerul Muncii și Solidarității Sociale, vizând elaborarea unui nou act normativ pentru salarizarea personalului plătit din fonduri publice (componenta C14 *Buna guvernanță*, jalonul 420, măsura R4. *Dezvoltarea unui sistem de salarizare echitabil și unitar în sectorul public* din PNRR), un alt obiectiv principal în anul 2025 îl constituie **continuarea demersurilor pentru adoptarea unei legi de salarizare separate pentru personalul din sistemul justiției, potrivit art. 205 alin. (2) din Legea nr. 303/2022, care să stabilească un nivel al indemnizațiilor judecătorilor și procurorilor corespunzător cu importanța, responsabilitatea, riscurile și interdicțiile pe care le implică exercitarea acestor profesii.**

În acest sens, voi depune toate diligențele ca reprezentanții Consiliului să participe direct la toate activitățile ce se vor desfășura în vederea elaborării unui astfel de act normativ.

CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII

„Consiliul Superior al Magistraturii este garantul independenței justiției”
(art. 133 alin.1 din Constituție, republicată)

Finanțarea corespunzătoare a instanțelor și parchetelor va rămâne și în anul 2025 un obiectiv fundamental al Consiliului Superior al Magistraturii, astfel încât autoritatea judecătorească să beneficieze de toate resursele materiale și umane necesare pentru a-și desfășura activitatea în condiții corespunzătoare.

Consiliul Superior al Magistraturii trebuie să întreprindă în continuare toate demersurile legale pentru ca sistemul judiciar să aibă aceste resurse, implicând avizarea proiectelor de buget ale instanțelor și parchetelor, susținerea promptă a oricăror acțiuni pentru suplimentarea fondurilor bugetare, ori de câte ori acest lucru este necesar în cursul anului bugetar, luarea de poziție împotriva adoptării unor acte normative care ar afecta activitatea sistemului judiciar prin blocarea unor posturi, îngreunarea procedurilor de achiziții publice vizând bunurile și serviciile necesare funcționării instanțelor și parchetelor, proiectele de investiții pentru sedii corespunzătoare sau alte măsuri cu efecte similare.

Este foarte important ca autoritatea executivă să înțeleagă corect necesitatea asigurării unei finanțări corespunzătoare a sistemului judiciar, sens în care, consider că președintele Consiliului Superior al Magistraturii și ceilalți reprezentanți ai autorității judecătorești trebuie să mențină un dialog permanent cu reprezentanții autorității executive. O cooperare loială între autoritățile statului în această direcție va asigura condițiile pentru îndeplinirea corespunzătoare a activităților sistemului judiciar.

2. Asigurarea cadrului normativ corespunzător pentru activitatea sistemului judiciar

Adoptarea și, dacă este necesar, revizuirea legislației secundare în aplicarea legilor justiției va rămâne o prioritate în activitatea Consiliului.

Cele mai multe dintre regulamentele prevăzute de noile legi ale justiției au fost adoptate de Consiliu: regulamentele referitoare la procedurile de acces în magistratură, la promovarea judecătorilor și procurorilor și la numirea acestora în funcții de conducere, regulamentul referitor la evaluarea profesională a judecătorilor, regulamentele de ordine interioară ale instanțelor și parchetelor, regulamentele vizând activitatea Consiliului Superior al Magistraturii, Institutului Național al Magistraturii, Inspecției Judiciare, metodologiile privind reîncadrarea în funcțiile de judecător și procuror, delegarea, detașarea și transferul magistraților, evaluarea psihologică a judecătorilor și procurorilor etc.

Îmi propun ca procesul de adoptare a legislației secundare să fie finalizat în anul 2025, odată cu adoptarea regulamentelor în aplicarea Legii nr. 303/2022 privind absolvirea Institutului Național al Magistraturii, examenul de capacitate

CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII

„Consiliul Superior al Magistraturii este garantul independenței justiției”
(art. 133 alin.1 din Constituție, republicată)

al judecătorilor și procurorilor, evaluarea profesională a procurorilor, alegerea membrilor Consiliului Superior al Magistraturii și a altor câtorva acte normative.

De asemenea, apreciez că procesul de monitorizare a modului în care sunt aplicate reglementările deja adoptate, trebuie să continue astfel încât să fie identificată la timp orice disfuncționalitate și să fie operate modificările corespunzătoare. În acest sens, este necesar să fie avute în vedere toate sesizările formulate de instanțe și parchete, precum și de celelalte entități din sistemul judiciar.

Finalizarea demersului de identificare a unor soluții pentru degrevarea activității instanțelor derulat de grupul de lucru constituit în acest sens la nivelul Consiliului.

Până în prezent a fost derulată consultarea instanțelor judecătorești și a organismelor reprezentative ale celorlalte profesii juridice (UNBR, UNNPR, UNEJ, UNPIR etc.) cu privire la propunerile de reglementare care ar putea fi formulate pentru atingerea scopului asumat, incluzând aspecte precum excluderea anumitor tipuri de cauze din competența instanțelor judecătorești, stabilirea unor proceduri simplificate pentru anumite tipuri de cauze, consolidarea și promovarea procedurilor alternative de soluționare a litigiilor etc.

În acest context, voi acționa în sensul ca toate aceste propuneri să fie atent analizate la nivelul Consiliului, iar cele care vor fi însușite să constituie obiectul unor sesizări ce vor fi transmise atât Ministerului Justiției, cât și celorlalte autorități competente care pot contribui la promovarea și adoptarea lor. De asemenea, consider că implicarea Consiliului trebuie să continue și după transmiterea acestor sesizări, astfel încât să fie asigurată participarea reprezentanților Consiliului la orice demers în această direcție.

În contextul adoptării Deciziei Curții Constituționale din 19.09.2024 prin care a fost constatată neconstituționalitatea Legii nr. 11/2024, având în vedere și faptul că de la adoptarea Legii nr. 567/2004 a trecut un interval mare de timp, iar multe din dispozițiile acestui act normativ nu mai corespund cu realitatea socială actuală, una din preocupările mele va fi asigurarea participării active a Consiliului Superior al Magistraturii la procesul de adoptare a unui nou act normativ privind statutul personalului auxiliar de specialitate al instanțelor și parchetelor, astfel încât să fie asigurate atât un statut corespunzător acestei categorii de personal, cât și desfășurarea în cele mai bune condiții a activității instanțelor și parchetelor.

CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII

„Consiliul Superior al Magistraturii este garantul independenței justiției”
(art. 133 alin.1 din Constituție, republicată)

În exercitarea atribuțiilor Consiliului care privesc **avizarea actelor normative referitoare la activitatea sistemului judiciar, precum și sesizarea Ministerului Justiției, ori de câte ori este nevoie, pentru modificarea acestor acte normative**, voi urmări **asigurarea unui cadru normativ optim, clar și predictibil** care să constituie un sprijin real în activitatea sistemului judiciar și să contribuie la eficientizarea acestuia.

II. Continuarea demersurilor pentru elaborarea unei strategii de resurse umane, ca instrument care să contribuie la optimizarea acestei componente fundamentale a sistemului judiciar.

1. Echilibrarea schemelor

În urma adoptării Hotărârii nr. 1/2023 a Consiliului de Management Strategic, la nivelul Comisiei nr. 2 – Reunită – Resurse umane și organizare din s-a dispus, printre altele, constituirea unui grup de lucru interinstituțional având ca obiective elaborarea unei strategii de resurse umane, a unui studiu/concept privind o nouă hartă a instanțelor și parchetelor, precum și adoptarea unei strategii de resurse umane pe termen lung, inclusiv din perspectiva elementelor de dinamică demografică și de dezvoltare economică a regiunilor pentru a rezolva problema deficitului de resurse umane din sistemul judiciar.

Ulterior, Comisia nr. 2 Reunită – Resurse umane și organizare a decis separarea lucrărilor grupului de lucru între instanțe și parchete.

În cadrul întâlnirilor membrilor acestui grup de lucru alcătuit din reprezentanții Consiliului Superior al Magistraturii, ai Ministerului Justiției, Înaltei Curți de Casație și Justiție și ai Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție s-a procedat la analizarea schemelor de judecători la instanțe, și formularea de propuneri pentru echilibrarea acestora, pe baza criteriilor convenite la nivelul grupului de lucru.

A fost analizată dinamica resurselor umane în ultimii 3 ani din punct de vedere al numirilor și eliberărilor din funcție, în vederea identificării măsurilor necesare pentru reducerea graduală a numărului de posturi vacante la nivelul instanțelor, inclusiv prin adoptarea unui calendar anual de ocupare a posturilor.

Au fost identificate instanțele care funcționează efectiv cu 1-2 judecători și au fost formulate propuneri pentru asigurarea unei bune funcționări (desființarea instanței, suspendarea în fapt a activității acesteia, prin rearondarea temporară a circumscripției, etc.), inclusiv din perspectiva infrastructurii existente.

CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII

„Consiliul Superior al Magistraturii este garantul independenței justiției”
(art. 133 alin.1 din Constituție, republicată)

Nu în ultimul rând au fost avute în vedere localitățile care fac parte din circumscripțiile instanțelor supradimensionate, precum și a celor subdimensionate conform criteriilor stabilite, inclusiv din perspectiva evoluției demografice și a dezvoltării economice a regiunilor.

Nu a fost eludată nici evaluarea necesarului de posturi de asistenți ai judecătorului în funcție de volumul de activitate al instanțelor și gradul de ocupare a schemei de personal.

Finalizarea lucrărilor acestui grup de lucru, va constitui una din prioritățile mele în anul 2025, astfel încât eforturile de restabilire a echilibrului resurselor umane în instanțe, să nu rămână un simplu deziderat.

În același sens, consider că trebuie realizată o analiză detaliată a procedurilor de admitere în magistratură organizate în perioada anterioară, astfel încât să fie evaluate rezultatele acestora și măsura în care și-au atins finalitatea urmărită, în scopul identificării unor soluții de optimizare a acestor proceduri de admitere și de reevaluare a frecvenței cu care ar putea fi organizate.

Consiliul Superior al Magistraturii, care coordonează activitatea Institutului Național al Magistraturii, poate să identifice cele mai bune soluții pentru îmbunătățirea acestor proceduri și să propună, dacă este cazul, modificări legislative adecvate în această direcție.

Totodată, ținând seama de faptul că resursa umană de la tribunale, curți de apel și de la Înalta Curte de Casație și Justiție este asigurată prin intermediul concursurilor de promovare organizate în condițiile legii, trebuie supusă unei analize similare și situația promovării efective a judecătorilor la instanțele superioare.

Nu în ultimul rând, apreciez necesară și o analiză a situației ieșirilor din sistem, care să ofere o imagine exactă a cauzelor care în perioada recentă au condus la creșterea numărului cererilor de eliberare din funcție prin pensionare formulate de judecători și să contribuie la identificarea măsurilor care pot preveni sau atenua aceste cauze.

Astfel, va exista posibilitatea adoptării unor măsuri corespunzătoare pentru organizarea unor proceduri de admitere în magistratură sau a unor proceduri de promovare la tribunale, curți de apel sau la Înalta Curte de Casație și Justiție, care să contrabalanseze plecările din sistem.

Totodată, demersul complex de elaborare a acestei strategii trebuie să aibă în vedere și impactul altor măsuri, precum transferul, detașarea sau delegarea, care pot sprijini demersurile de echilibrare a resursei umane în sistemul judiciar.

Pe de altă parte, demersurile în direcția elaborării strategiei de resurse umane și a punerii în practică a acesteia trebuie să fie dublate de alte demersuri

CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII

„Consiliul Superior al Magistraturii este garantul independenței justiției”
(art. 133 alin.1 din Constituție, republicată)

concrete în direcția suplimentării schemelor de personal, asigurării finanțării posturilor existente și a ocupării acestora sau contracării unor inițiative de blocare a posturilor în interiorul sistemului. Și din această perspectivă, îmi propun un dialog permanent cu celelalte puteri ale statului pentru a asigura, în virtutea competențelor pe care le au potrivit legii, sprijinul instituțional necesar sistemului judiciar.

Pe linia eforturilor de suplimentare a schemelor de personal auxiliar în instanțe, voi lua toate măsurile necesare pentru sprijinirea activității și finalizarea cu succes a lucrărilor Grupului de lucru comun interinstituțional vizând îndeplinirea obiectivului specific „3.6. – Suplimentarea posturilor de personal auxiliar: grefieri și specialiști IT, la instanțe și parchete” din Strategia pentru dezvoltarea sistemului judiciar (SDSJ) 2022-2025 și din Planul de activitate aferent acesteia (PASDSJ), la lucrările căruia participă reprezentanți ai Consiliului Superior al Magistraturii, ai Ministerului Justiției și Înaltei Curți de Casație și Justiție, obiectivul acestuia fiind reprezentat de suplimentarea posturilor de personal auxiliar de la nivelul instanțelor judecătorești.

2. Îmbunătățirea condițiilor de lucru ale judecătorilor

Pentru atingerea acestui scop este necesară **stabilirea volumului optim de activitate al judecătorilor** pe baze științifice, implicând cercetări și analize laborioase, dar și resurse financiare importante pe care Consiliul nu le-a avut până în prezent.

Tocmai de aceea, identificarea și asigurarea resurselor necesare, este obligatorie, astfel încât în anul 2025 să poată fi începută această activitate deosebit de importantă pentru sistemul judiciar.

În direcția îmbunătățirii condițiilor de muncă ale judecătorilor, în anul 2025, se impune finalizarea demersului derulat la nivelul Consiliului Superior al Magistraturii, vizând **modificarea circumscripțiilor judecătorilor**. Aceasta va contribui într-o măsură importantă la echilibrarea volumului de activitate al judecătorilor, printr-o alocare corectă a acestuia în raport cu resursele umane de care dispune fiecare instanță.

În același sens, îmi propun finalizarea în anul 2025 a unei alte inițiative, care a fost începută în anul 2024 și care este expresia unei preocupări constante la nivelul Consiliului, vizând identificarea unor soluții pentru **degrevarea activității instanțelor**. **Grupul de lucru** constituit în acest sens a derulat deja o amplă consultare a instanțelor judecătorești și a organismelor profesionale ale altor profesii juridice, cu privire la propunerile de reglementare care ar putea fi formulate pentru atingerea scopului asumat, context în care ar putea fi avute în

CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII

„Consiliul Superior al Magistraturii este garantul independenței justiției”
(art. 133 alin.1 din Constituție, republicată)

vedere aspecte precum excluderea anumitor tipuri de cauze din competența instanțelor judecătorești, stabilirea unor proceduri simplificate pentru alte tipuri de cauze sau consolidarea și promovarea procedurilor alternative de soluționare a litigiilor, dar și orice alte propuneri care pot conduce la degrevarea instanțelor și a judecătorilor.

În convergență cu același scop al îmbunătățirii condițiilor de muncă ale judecătorilor, trebuie continuate și în anul 2025 acțiunile pentru crearea, finanțarea și ocuparea unui număr corespunzător de posturi de asistenți ai judecătorului.

III. Consolidarea încrederii publice în puterea judecătorească, prin îmbunătățirea transparenței și a comunicării.

Actualul Consiliu a subliniat în numeroase ocazii **nevoia de îmbunătățire a comunicării publice** la nivelul sistemului judiciar, într-o abordare unitară, profesionistă și eficientă, în interiorul sistemului, dar și în afara sa, în relația cu publicul larg, cu societatea civilă, cu mass-media, precum și în relația instituțională cu celelalte puteri ale statului.

O bună comunicare este esențială pentru consolidarea imaginii instituționale și a încrederii în sistemul judiciar, precum și pentru relaționarea eficientă cu instituțiile din cadrul sistemului judiciar (instanțe, parchete, Institutul Național al Magistraturii, Școala Națională de Grefieri, Inspekția Judiciară), dar și cu instituțiile și organismele din afara sistemului judiciar, naționale sau internaționale.

Un rol esențial în aceeași direcție îl are și **asigurarea transparenței decizionale**, care contribuie la sporirea gradului de încredere în justiție, în general.

În acest context, comunicarea instituțională optimă și transparența decizională, ca premise ale consolidării încrederii publice în sistemul judiciar, trebuie să reprezinte un reper și pentru activitatea președintelui Consiliului în anul 2025, sens în care în mandatul pentru care îmi depun candidatura îmi propun următoarele:

1. Asigurarea transparenței decizionale a Consiliului Superior al Magistraturii;
2. Menținerea unui contact permanent cu corpul magistraților și cu asociațiile profesionale;
3. Promovarea și întreținerea unor relații corecte cu celelalte profesii juridice, cu societatea civilă și cu mass-media;
4. Cooperarea loială cu celelalte autorități și instituții publice;

CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII

„Consiliul Superior al Magistraturii este garantul independenței justiției”
(art. 133 alin.1 din Constituție, republicată)

5. Menținerea unei bune colaborări cu instituții similare din celelalte sisteme judiciare din cadrul Uniunii Europene, la nivel bilateral, dar și în cadrul Rețelei Europene a Consiliilor Judiciare, precum și a colaborării cu entitățile din cadrul Consiliului Europei sau cu alte organisme internaționale în domeniile de competență ale Consiliului Superior al Magistraturii.

IV. Relația instituțională cu Inspecția Judiciară, Institutul Național al Magistraturii și Școala Națională de Grefieri.

Ca element de referință al activității Consiliului Superior al Magistraturii, relația instituțională cu Inspecția Judiciară, Institutul Național al Magistraturii și Școala Națională de Grefieri, merită o abordare distinctă, întrucât o mare parte din activitățile Consiliului este în legătură cu activitățile acestor instituții.

Importanța pe care Inspecția Judiciară o are în arhitectura sistemului judiciar, evidențiată atât de atribuțiile în domeniul răspunderii disciplinare a judecătorilor și procurorilor, cât și de cele de verificare și control exercitate în legătură cu activitatea instanțelor și a parchetelor, face ca îndeplinirea rolului Consiliului Superior al Magistraturii să depindă, într-o măsură importantă, de modul în care Inspecția Judiciară își îndeplinește atribuțiile încredințate de lege.

Tot astfel, formarea profesională inițială și continuă asigurată de Institutul Național al Magistraturii, pentru judecători și procurori, și de Școala Națională de Grefieri, pentru personalul auxiliar, este esențială pentru ca activitatea sistemului judiciar să se concretizeze într-un act de justiție eficient și de calitate.

Tocmai de aceea, dincolo de interacțiunea instituțională curentă, inerentă exercitării competențelor în domeniile de activitate comune, relațiile Consiliului cu aceste instituții trebuie să fie caracterizate de dialog și cooperare permanentă. Numai în acest fel pot fi asigurate premisele pentru eficientizarea activităților din domeniul de competență al fiecăreia, pentru identificarea timpurie a oricăror probleme care ar putea greva aceste activități și pentru rezolvarea acestora în timp util.

Este esențială rezolvarea cu celeritate a oricărei probleme care ține de asigurarea resurselor umane și materiale necesare pentru funcționarea corespunzătoare a Inspecției Judiciare, Institutului Național al Magistraturii și a Școlii Naționale de Grefieri, iar implicarea Consiliului în acest sens trebuie să fie promptă și eficientă.

În acest sens voi încuraja conducerile Inspecției Judiciare, Institutului Național al Magistraturii și Școlii Naționale de Grefieri să considere Consiliul Superior al Magistraturii un partener instituțional onest, dispus să sprijine bunul mers al activității acestor instituții esențiale pentru sistemul judiciar român.

CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII

„Consiliul Superior al Magistraturii este garantul independenței justiției”
(art. 133 alin.1 din Constituție, republicată)

De asemenea, voi promova implicarea, colaborarea și lucrul în echipă în relațiile cu aceste instituții și voi face tot ce depinde de mine pentru ca orice problemă semnalată de aceste instituții să fie analizată cu celeritate la nivelul structurilor competente ale Consiliului, astfel încât să poată fi identificate și adoptate în timp util soluțiile optime.

V. Digitalizarea sistemului judiciar

Digitalizarea sistemului judiciar ca linie prioritară a Consiliului, este enunțată inclusiv în cadrul documentului **Principalele direcții de acțiune și obiective ale Consiliului Superior al Magistraturii pentru mandatul 2023-2029** aprobat prin Hotărârea nr. 55 din 30.03.2023 a Plenului Consiliului Superior al Magistraturii.

În acest sens, a fost creată Comisia nr. 3 – Digitalizare, în cadrul lucrărilor căreia s-a procedat la alocarea eficientă a resurselor către acest domeniu, având în vedere că tranziția către sistemele informatice se desfășoară într-un ritm susținut, în toate aspectele sistemului judiciar.

1. Consolidarea rolului Consiliului Superior al Magistraturii în implementarea sistemelor informatice pentru a garanta independența justiției

În exercitarea rolului său de garant al independenței justiției, Consiliul trebuie să se asigure că tehnologiile utilizate în instanțe respectă standardele necesare pentru protejarea datelor personale și pentru menținerea independenței actului de justiție, fără ingerințe din afara autorității judecătorești.

Această poziție este susținută de instrumentele internaționale, (Avizul nr. 24/2021, Avizul nr. 26/2023, ambele ale Consiliului Consultativ al Judecătorilor Europeni, Declarația de la Roma din 2024 a Rețelei Europene a Consiliilor Judiciare), care subliniază importanța implicării consiliilor judiciare în gestionarea soluțiilor informatice pentru a garanta calitatea activității judiciare, dar și o supraveghere independentă în implementarea măsurilor de protecție a datelor prin evitarea implicării unei entități executive care ar putea compromite independența sistemului judiciar.

În contextul inițiativei Ministerului Justiției de înrolare a echipamentelor IT ale instanțelor judecătorești într-un sistem centralizat administrat la nivelul ministerului, proces ce este de natură a afecta independența justiției, Consiliul a acționat ferm, adoptând Hotărârea nr. 1519 din 05.09.2024 a Secției pentru judecători prin care a fost oprit acest demers.

S-a constatat că prin înrolarea calculatoarelor și serverelor din instanțele judecătorești în domeniul just.ro, gestionat de către Ministerul Justiției, se

creează o vulnerabilitate de natură să afecteze independența justiției, astfel încât nicio justificare tehnică sau financiară nu poate prevala asupra garanțiilor fundamentale de independență.

Declarația adoptată de Rețeaua Europeană a Consiliilor Judiciare în data de 15 noiembrie 2024 a confirmat poziția Consiliului, reafirmând că gestionarea bazelor de date și a aplicațiilor informatice din sistemul judiciar trebuie să rămână sub controlul consiliilor judiciare, iar reformele IT să fie realizate cu consimțământul acestora.

Tot în contextul consolidării independenței sistemului judiciar, inclusiv din perspectivă tehnică, prin Hotărârea Secției pentru judecători nr. 1923 din 14 noiembrie 2024 a fost modificat Regulamentul de ordine interioară al instanțelor judecătorești, fiind aduse clarificări cu privire la activitatea profesională a specialiștilor IT astfel încât să se respecte independența instanțelor judecătorești, inclusiv prin raportare la proiectele informatice derulate de către Ministerul Justiției.

2. Creșterea eficienței sistemului judiciar prin dezvoltarea sistemelor informatice în uzul judecătorilor și grefierilor

În acest scop s-a vizat simplificarea sarcinilor administrative, reducerea timpului necesar soluționării dosarelor și oferirea unui acces rapid și transparent la informații relevante.

Un exemplu concret este dezvoltarea **dosarului electronic**, o componentă inovatoare a portalului rejst.ro, utilizată deja de majoritatea judecătorilor. Aceasta le permite accesul direct la informații despre dosare din toate instanțele, inclusiv documentele aferente etapelor procesuale anterioare. În plus, dosarul electronic poate fi configurat pentru a afișa liste personalizate, precum dosarele repartizate, termenele viitoare sau documentele care necesită atenție, facilitând astfel organizarea și gestionarea activității.

De asemenea, **soluția Notebook**, integrată în dosarul electronic, oferă judecătorilor posibilitatea de a-și nota observații personale despre fiecare caz, putând fi consemnate detalii importante despre evoluția dosarului, informații utile pentru deliberare sau aspecte esențiale pentru redactarea hotărârilor. Această funcționalitate ajută la menținerea ordinii și structurării datelor, făcând procesul de lucru mai eficient.

Soluția TEXT, dezvoltată recent, sprijină redactarea hotărârilor prin transformarea automată a documentelor depuse de părți în text editabil, completat cu diacritice și formatat corespunzător. Aceasta a redus deja semnificativ timpul de muncă pentru judecători și grefieri. Mai mult, soluția este în curs de dezvoltare

CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII

„Consiliul Superior al Magistraturii este garantul independenței justiției”
(art. 133 alin.1 din Constituție, republicată)

pentru a permite sintetizarea cererilor și redactarea automată a considerentelor unei hotărâri, doar pe baza numărului de dosar, contribuind astfel la optimizarea activității instanțelor.

3. Îmbunătățirea calității justiției ca serviciu public prin dezvoltarea sistemelor informatice pentru uzul cetățenilor

Portalul rejust.ro, lansat în 2022, oferă judecătorilor, procurorilor, avocaților și tuturor profesioniștilor din domeniul juridic și cetățenilor un acces simplu și centralizat la hotărârile instanțelor. Acesta include atât hotărâri finale, cât și încheieri de ședință, astfel încât utilizatorii să poată înțelege mai bine modul în care sunt soluționate cauzele. Pentru cetățeni, portalul reprezintă o oportunitate de a se familiariza cu sistemul judiciar și de a se implica activ în respectarea legii, în timp ce pentru profesioniști, acesta devine un instrument valoros în identificarea unor soluții relevante și în uniformizarea practicii judiciare.

Portalul a fost dezvoltat pentru a răspunde nevoilor utilizatorilor, integrând metode moderne care să garanteze accesul la informații complete, fără a compromite protecția datelor personale. Pentru cetățeni, acest lucru înseamnă transparență și confidențialitate, în timp ce pentru profesioniștii din domeniu, crește încrederea în calitatea și corectitudinea informațiilor oferite.

Un alt instrument valoros este **portalul registratura.rejust.ro**, lansat în 2023, care simplifică interacțiunea cu instanțele prin facilitarea depunerii cererilor, înscrisurilor și a plății taxelor de timbru. Acest portal a fost gândit pentru a reduce timpul de așteptare și costurile asociate, punând la dispoziția utilizatorilor formulare intuitive pentru diverse tipuri de cereri. De la lansarea sa, a permis achitarea rapidă a unor taxe de peste 20 de milioane de lei, oferind cetățenilor o soluție rapidă pentru plata taxelor de timbru, utilizând cardul bancar.

Pentru ca portalul să funcționeze optim, au fost introduse soluții care accelerează procesarea cererilor și înregistrarea documentelor, fie că acestea vin din portal sau pe email. Odată ce cererile sunt procesate, părțile implicate primesc notificări automate care includ numărul dosarului, ceea ce crește transparența și eficiența interacțiunii cu instanțele. Astfel, aceste platforme contribuie semnificativ la modernizarea și accesibilizarea justiției pentru toți utilizatorii.

Apreciez că digitalizarea trebuie să rămână o direcție fundamentală pentru modernizarea sistemului judiciar, dar acest proces trebuie supravegheat îndeaproape astfel încât utilizarea tehnologiei să nu suplinească procesul decizional, care trebuie să rămână în controlul judecătorului.

CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII

„Consiliul Superior al Magistraturii este garantul independenței justiției”
(art. 133 alin.1 din Constituție, republicată)

Astfel, voi susține implementarea accelerată a soluțiilor informatice care să asigure un echilibru optim între eficiență și protecția drepturilor fundamentale, ca fundament esențial pentru viitorul unui sistem judiciar modern și robust.

VI. Consolidarea relațiilor internaționale

Consolidarea relațiilor internaționale reprezintă un alt element-cheie al activității Consiliului, potrivit principalelor direcții de acțiune și obiectivelor Consiliului Superior al Magistraturii pentru mandatul 2023 – 2029, adoptate prin Hotărârea nr. 55/30 martie 2023,

Ridicarea Mecanismului de Cooperare și Verificare, în anul 2023, a marcat un moment esențial pentru recunoașterea, în plan extern, a parcursului european al țării și, în mod particular, a progreselor semnificative înregistrate în cadrul sistemului judiciar, inclusiv din perspectiva Consiliului.

Consiliul Superior al Magistraturii a contribuit permanent și activ în procesul evaluărilor Comisiei Europene în cadrul noului mecanism al Statului de drept sau al Tabloului de bord privind justiția în Uniunea Europeană.

De mare relevanță, din perspectiva dinamicii și a reprezentării Consiliului Superior al Magistraturii, este **activitatea în cadrul Rețelei Europene a Consiliilor Judiciare**, forul internațional care reunește entități cu atribuții similare, cu scopul sprijinirii sistemelor judiciare pentru îndeplinirea actului de justiție la cele mai înalte standarde europene.

Rolul tot mai pregnant al Consiliului în cadrul Rețelei a fost recunoscut prin alegerea reprezentantului României în calitate de membru în Comitetul Executiv al RECJ – organ colegial, cu atribuții în gestionarea măsurilor necesare pentru implementarea programului anual al activităților Rețelei, pentru un mandat de doi ani, începând cu luna iunie 2024.

Prezența Consiliului Superior al Magistraturii se va concretiza prin participarea constantă și activă la proiectele anuale ale RECJ, unul dintre acestea – Forumul Justiție Digitală (*Digital Justice Forum*), fiind coordonat chiar de membrul Consiliului Superior al Magistraturii care asigură reprezentarea instituției la aceste activități, în scopul promovării dialogului privind provocările și oportunitățile digitalizării pentru eficiența și asigurarea accesului la o justiție independentă.

Trebuie amintită **colaborarea bilaterală a Consiliului Superior al Magistraturii cu instituțiile reprezentative ale judecătorilor și procurorilor din Republica Moldova**, care continuă inițiativa din anul 2023, dedicată consolidării bunei cooperării și susținerii autorităților moldovene în parcurgerea etapelor de aderare la Uniunea Europeană a acestei țări.

Recunoscându-l ca pe un obiectiv de țară de o importanță strategică, Consiliul Superior al Magistraturii va continua să acorde întreaga atenție demersurilor care îi revin, în materia implementării recomandărilor și a obiectivelor asumate la capitolul „Justiție”, **în procesul de aderare a țării la Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică**. În acest sens, Consiliul va continua procesul de coordonare, sub acest aspect, cu Ministerul Justiției.

Absorbția de fonduri din surse de finanțare nerambursabile, a fost și va rămâne una din preocupările Consiliului și în anul 2025, în scopul concretizării proiectelor vizând dezvoltarea unor instrumente utile pentru activitatea instanțelor sau a parchetelor, precum și pentru crearea infrastructurii necesare la nivelul instanțelor în vederea derulării procedurilor judiciare.

Este de menționat, cu titlu de exemplu, **aplicația de registratură administrativă electronică Optimapp**, care reprezintă un instrument de îmbunătățire a activității de management la nivelul instanțelor judecătorești, prin fluidizarea activităților manageriale și de administrare a instanțelor de judecată.

Utilizarea acestei aplicații va fi încurajată în anul 2025 și prin organizarea de către Școala Națională de Grefieri a unor serii de webinarii dedicate familiarizării și utilizării funcționalităților aplicației de către personalul auxiliar de specialitate, în special grefieri, cu funcții de execuție și funcții de conducere.

De asemenea, ca urmare a implementării proiectului **Optimizarea managementului la nivelul sistemului judiciar. Componenta de instanțe judecătorești**, curțile de apel și instanțele din circumscripția acestora beneficiază de o nouă categorie de personal suport, cea a asistentului judecătorului, instituție consacrată legislativ, ulterior finalizării cu succes a exercițiului pilot, prin Legea nr. 393/2023 privind statutul asistentului judecătorului. Evaluările existente subliniind impactul pozitiv al introducerii acestei categorii profesionale asupra derulării cu celeritate a actului de justiție.

Instrumentele de asistență și evaluare psihologică și **aplicația informatică Mindapp**, dezvoltate în cadrul proiectului *CPCI – Creșterea performanței și calității instituționale prin îmbunătățirea sistemului de evaluare și asistență psihologică la nivelul sistemului judiciar*, vor fi utilizate în anul 2025 pentru aplicarea procedurii de evaluare psihologică periodică a magistraților, dar și pentru stabilirea unei practici constante de sprijin și asistență psihologică permanentă a judecătorilor și procurorilor, care reflectă preocuparea Consiliului pentru asigurarea unui climat instituțional care are în prim-plan starea de bine a magistraților pe parcursul exercitării profesiei.

CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII

„Consiliul Superior al Magistraturii este garantul independenței justiției”
(art. 133 alin.1 din Constituție, republicată)

Nu în ultimul rând, începând cu anul viitor, la nivelul consiliului va fi utilizată și **aplicația CSMapp**, dezvoltată pentru gestionarea și îmbunătățirea activității interne a instituției.

Una dintre preocupările Consiliului Superior al Magistraturii a fost și va rămâne și în anul viitor, cea referitoare la **crearea și dezvoltarea unui sistem de justiție prietenos cu copiii**.

Astfel, voi sprijini demararea în anul 2025 a proiectului susținut prin Programul de cooperare elvețiano - român (a doua contribuție), care pune accent pe asigurarea cadrului necesar pentru protejarea copiilor pe parcursul procedurilor judiciare, mai ales în cazurile de violență sexuală și pornografia infantilă.

Rezultatele proiectelor finalizate în perioada anterioară vor constitui pentru mine un punct de pornire pentru demararea unor acțiuni viitoare de rezolvare punctuală a problemelor sistemului judiciar.

VII. Cuvânt de final.

Sunt pe deplin conștientă că obiectivele propuse de mine și prezentate în cele de mai sus nu vor putea fi atinse fără susținerea colegilor, membri ai Consiliului Superior al Magistraturii, întrucât numai împreună putem asigura continuitatea direcțiilor de acțiune și a proiectelor asumate încă de la începutul mandatului actualului Consiliu și urmărite în activitatea de până acum a acestuia.

Doresc să subliniez încă o dată, disponibilitatea mea permanentă, pentru menținerea climatului de cooperare reală, onestă și eficientă care a caracterizat activitatea actualului Consiliu în primii doi ani din mandatul acestuia, ca o premisă importantă pentru credibilitatea acestei autorități publice atât în relația cu instanțele, parchetele și celelalte instituții din sistemul judiciar, cât și în relațiile cu celelalte puteri ale statului, cu presa și cu societatea, ca beneficiar final al activității autorității judecătorești.

Membru al Consiliului Superior al Magistraturii
Judecător Elena-Raluca COSTACHE